

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravišstvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—.
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—.

Veličastni potek evharističnega kongresa v Mariboru.

Prvi dan 7. septembra.

Tako mogočne verske manifestacije, kakor je bil evharistični kongres, še Maribor ni doživel.

Za sprejem številnih posetnikov se je pripravil Maribor na zunaj z zastavami, ki so klicale z javnih in zasebnih poslopij: Dobredošli! Na znotraj so v polni meri opravile pripravo tridnevniče, ki so se vršile po vseh župnijah lavantinske škofije.

Že prvi dan kongresa, ki je bil tudi nekaka priprava za glavno manifestacijo 8. septembra, so Maribor preplavile ljudske množice, ki so prihitele peš ter z vlaki od vseh strani Spodnje Štajerske, Prekmurja in Hrvatske.

Niti prireditelji kongresa niso pričakovali, da bodo stanovska predavanja 7. septembra tako mnogoštevilno obiskana, kakor so bila v istini. Razpored predavanj je bil umno izbran po izobrazenosti in po stanovih za priprosti narod.

Izobraženci so imeli predavanja dne 7. septembra predpoldne in popoldne v dvorani bivšega kina Apolo. Dvorana je bila polna: duhovnikov, dijaštva, visokošolcev, učiteljev in sploh izobražencev iz vseh poklicev. Predavali so: A. Karo, spiritual bogoslovja, dr. Fran Sušnik, profesor, vseučilišni profesor dr. F. Lukman in glavni urednik »Slovenca« g. dr. Ahčin. Predavanjem je prisostvoval mil. g. stolni prošt dr. M. Vraber.

Številni možje so poslušali predavanja v mali unionski dvorani, kjer so jim govorili: Fr. Jerebič, predsednik KA, dr. J. Jeraj, prof. bogoslovja in profesor I. Prijatelj.

Stotinam žen so govorili v dvorani Zadrugne gospodarske banke: prof. P. Živortnik, gospa ravnateljica Stupica ter Milica Grafenauer. Predavanjem žen je prisostvoval g. stolni kanonik Fr. Časl.

V Karlinovi dvorani v dijaškem semenišču so predavali fantom g. dr. Meško, katehet pri sv. Magdaleni, bogoslovni profesor dr. J. Jeraj, g. Marko Krajnc in Mirko Geratič. Pri teh predavanjih je bil g. stolni kanonik dr. Fr. Cukala.

Številna dekleta so bila zbrana v te-
lovadnici šolskih sester in so sledila

predavanjem g. dekana Fr. Gomilška, Slavice Horvatičeve in Olge Sadravčeve. Teh predavanj se je udeležil g. kanonik dr. J. Mirt.

V veliko spodbudo ter večšje predavateljem in poslušalcem je bil obisk prevzvišenega škofa dr. I. Tomažiča, ki je posetil dopoldne 7. septembra vsa predavanja in je spodbujal s svojo besedo vse zborujoče stanovce ter je tudi žel burno odobravanje po vseh dvorinah, kjer se je pokazal, pomudil in podelil ob koncu nadpastirski blagoslov.

Najlepši zaključek priprave na glavni dan kongresa 8. septembra so bile polnočnice po mariborskih župnijskih cerkvah in mojstrsko uspela koncertna prireditev pevskega društva »Maribor«. Koncerta, katerega je dirigiral g. stolni kapelnik Janez Gašparič, so se udeležili poleg ljudskih množic predstavniki cerkve, vojaštva, svetnih ter mestnih oblasti.

Pohvalno je treba poudariti, da sta vladala že na dan priprave na kongres, ko so bile mariborske ulice in trgi prenapolnjeni s podeželskim ljudstvom, najlepši red ter mir.

Glavni dan kongresa 8. septembra.

Gotovo ni pretirano, če beležimo, da je manifestiralo na Marijin praznik dne 8. septembra za evharističnega Kralja 40.000 ljudi. 30.000 je bilo prijavljenih pripravljalnemu odboru in 10.000 je obiskalo kongres neprijavljenih iz mariborske okolice.

Ljudske množice so vrele v Maribor že 7. septembra predpoldne, popoldne ter na večer z vlaki, na voze, v avtobusih in premnogo jih je prišlo pod vodstvom svojih župnikov in kaplanov peš v procesijah iz Prekmurja ter iz najbolj oddaljenih krajev Slov. goric.

Naši dobri ljudje so obiskali koj po prihodu v mesto mariborske cerkve in po opravljeni sv. spovedi in po končanih polnočnicah se prebili preostanek noči po svetiščih, ker za toliko tisočev ljudi ni zmogel Maribor prenočišč.

Jutro 8. septembra je pričelo s sv. mašami, pri katerih so pristopale ljudske množice med ganljivimi prizori kmizi Gospodovi in po opravljeni jutranji pobožnosti so se začeli ljudje zbirati na vnaprej odločenih zbirališčih, kjer

so jih spravljali reditelji v skupine ter razdelili med te table s številkami skupin in z napisi dekani. Vseh skupin je bilo 16 in so bile skoro vse mariborske ulice določene za zbirališča. Zbiranje je pričelo ob 8. uri zjutraj in ob 9. uri je pričel pohod na Glavni trg, kjer je bil pripravljen pri Marijini sohi okusno zelenjem okinčan oltar. Preko trga so napeljali vode za velike radijske zvočnike, s katerimi je g. Franjo Kramberger urejal prihajajoče množice in so pozneje prenašali škofov govor.

Za vsako na Glavni trg došlo skupino je bil vnaprej določen prostor, da je bil po sv. daritvi mogoč razvoj procesije. Tekom pol ure je bil celi trg zaseden in oči vseh so bile uprte proti oltarju, krog katerega so že bili zbrani odlični zastopniki oblasti, mestne občine ter razni drugi dostojanstveniki, ki so čakali na prihod škofa s svojim spremstvom.

Vladiko dr. Iv. Tomažiča je spremljal šibeniški škof dr. Mileta, stolni kapitelj, ptujski prošt, celjski opat, konjiški arhidijakon, prošt iz Varaždina in 120 duhovnikov in bogoslovcev.

Prevzvišeni je takoj pristopil k oltarju na prostem, katerega je obdajal celi gozd zastav. Pred sv. mašo je škof blagoslovil novo zastavo stolne Kat. akcije.

Mnogobrojni pevci so se zbrali med Marijinim spomenikom ter magistratom, vojaška godba in pred pevci je stal pripravljen mikrofoni, ki je bil zvezan z zvočniki. Pevci so peli pod vodstvom stolnega kapelnika g. Gašpariča priproste mašne pesmi iz posebnih knjižic, katere je razdelilo vodstvo kongresa. Skupne mašne molitve je izgovarjal pred mikrofonom kapelnik Gašparič ter so jih ponavljale za glasovi iz zvočnikov ljudske množice.

Skupna pesem in molitev sta posebno povzdignili mogočno slovesnost.

Nagovor škofa dr. I. Tomažiča.

Po evangeliju je nagovoril lavantinski vladika množice izpred oltarja tako, da je čul s pomočjo zvočnika njegov nagovor vsak udeleženec.

Škofove besede bodo ostale v trajnem spominu vsem, ki so jih slišali in jih prinašamo v naslednjem dobesedno.

»Kralju vekov, vekov, nesmrtnemu in nevidnemu, edinemu Bogu, čast in slava na vekov veke. Tako poje in moli Cerkev s svetim apostolom Pavlom. To jutro nehote pristavimo: Evharističnemu Kralju, Gospodu Jezusu Kristusu v presveti Hostiji, čast in slava na vekov veke.

Čast in slava Njemu, ki se je z besedo »To je moje telo«, »To je moja kri«, »To storite v moj spomin« za vse čase vezal na podobo kruha in vina ter tako izpolnil svojo obljubo: Ne bom Vas pustil sirot, glejte, jaz sem z vami do konca sveta.

V presveti Hostiji je resnično med nami On, Sin božji, On, Emanuel-Bog z nami; On pravi Bog in človek; On, naš Odrešenik in Zveličar; On, naš najboljši Prijatelj; On, naš brat; On, naš edini Učenik, Pomočnik, Tolažnik; On, ki nas kliče in vabi k sebi: Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi in jaz vas bom poživil.

O predragi! Molimo Boga, med nami pričujočega, položimo mu k nogam um, voljo, srce, vse dušne in telesne zmožnosti, vso vero, zaupanje, vso ljubezen; obiskujmo ga radi, izlivajmo pred njim vse svoje boli in bridkosti. Nikoli ne bomo šli od njega brez pomoči in uteh, brez tolažbe. Poskusite in glejte, kako sladek je naš Gospod v presveti Evharistiji! Modri svet plava v morju luči, v blesku žarnic, v svetlobi plavžev in tovarniških peči, v sijaju razkošnih plesišč, gledišč, zabavnih lokalov. In vendar, koliko je v tem svetlobnem morju, v blesku in sijaju duhovne teme. Koliko nevednosti v verskih vprašanjih; koliko nejasnosti glede socialnih in gospodarskih smernic. Ali ne velja beseda Izaijeva: Tema pokriva zemljo in v mrak so zavita ljudstva. Čukod ta tema, zmote in nejasnost? V neveri modernega sveta. Izpolnjuje se beseda sv. Janeza: V začetku je bila Beseda, Beseda je bila Bog, v Besedi je bilo življenje in življenje je bilo luč ljudi. Prava luč je bila na svetu in svet je po njej nastal, pa svet je ni spoznal. V svojo lastnino je prišla in njeni je niso sprejeli. — Tako je, Vi veste, da je tako! Luč vere Kristusove je na svetu, pa svet je noče spoznati in sprejeti! — Mi pa, predragi, spoznajmo z odprto dušo, sprejmimo z odprtimi očmi in rokami to luč, ki nam sije iz presvete Evharistije. Tesno se oklenimo učlovečene Besede, Sina Božjega Jezusa Kristusa in njegovih večnih resnic. Varno bomo hodili v temi. Blagor nam, ako bomo hodili vztrajno in stanovito tako dolgo, da nam zasije večna luč.

Evharističnemu Kralju čast in hvala, Njemu, ki nam je v presveti Evharistiji zapustil taisto telo in kri, ki sta bila za nas darovana na križu. Daritev Jezusa Kristusa na križu se neprenehoma ponavlja pri sveti maši. O verni častilci presvete Evharistije! Spoznajmo pomen in namen svete maše! Tej najsvetejši daritvi se imamo zahvaliti, da nam Bog prizanaša, čeprav nismo vredni, da nas ne kaznuje še hujše, kakor bi v resnici zaslužili. In le, če bomo pri sveti maši združevali svoje molitve z molitvami Gospoda Jezusa, smemo upati, da si bomo izprosili rešitev iz sedanjih težkoč. Da, pri sveti maši

sedaj in v prihodnje bomo molili in prosili s Sinom božjim v sveti Hostiji: naj dobri Bog da sveti Cerkev svobodo in zmago. To molitev bomo brzojavno sporočili svetemu Očetu in njegovemu zastopniku v Beogradu; molili in prosili bomo, naj dobri Bog da naši državi in domovini mir in blagostanje. To molitev bomo naznanili Nj. Veličanstvu kralju Aleksandru. Molili in prosili bomo, naj dobri Bog čuva in blagoslovlja naše družine, očete in matere, gospodarje, gospodinje, drago mladino, fante, dekleta, nedolžne otroke, posestnike in delavce, bogate in revne, vse stanove, da bomo vsi v miru in milosti služili Bogu ter se naposled zveličali. Jezus v sveti Hostiji naj naše prošnje in molitve s svojimi vred prinaša nebeskemu Očetu, da jih On sliši in milostno usliši...

Večna čast in hvala v presveti Hostiji Njemu, ki je dejal: Jaz sem živi kruh, ki sem prišel iz nebes. Če kdo je od tega kruha, bo živel vekomaj. Jezusovo telo v najsvetejšem Zakramentu je naša dušna hrana. Kakor telo brez hrane peša, tako tudi duša oslabi in naposled umre za Boga, ako se ne hrani s presvetim Rešnjim Telesom. V svetem obhajilu bomo dobili moč, da bomo ostali zvesti Bogu in živeli tako, kakor nas vera uči. — Otroci predragi, radi in pogosto prejemajte obhajilo, da boste ostali nedolžni, Bogu in ljudem prijetni. Mladenci ljubljani, uživajte kruh življenja, da boste živeli in se uspešno borili za Boga. Dekleta blaga, združujte se z Jezusom v svetem obhajilu, da boste ostala verna, pobožna, ponižna, čista in sramežljiva in v resnici cvet našega ljudstva. Očetje in matere, gospodarji in gospodinje: Pri mizi Gospodovi si dobivajte moč in milost, da bo v vaših domovih in družinah živela vera in da bo tam cvetelo versko življenje.

Evharističnemu Kralju, Gospodu Jezusu, ki je v sveti Hostiji naš Bog med nami, naš Zveličar in Odrešenik, naš najboljši Prijatelj in Pomočnik, naš brat in sotrpin, pa tudi naš bogati Plačnik za vse, kar zanj storimo ali trpimo, Njemu, ki nam je v sveti Hostiji Luč, Resnica, Pot, Življenje; Njemu, ki v daritvi svete maše za nas in namesto nas daje Bogu dolžno češčenje in zahvalo in zadoščenje, da nam prosi odpuščanje grehov in vse potrebne milosti; Njemu, ki je v svetem obhajilu hrana našim dušam za večno življenje — Njemu čast in slava, Gloria, Hosana, Alleluja na veke vekov. Amen.

Procesija, posvetitev Lavantincev in na Slomšekovem grobu.

Po sv. maši se je razvila na povelja iz zvočnikov slovesna procesija. Prvo skupino so tvorili kolesarji v dolgem sprevedu, za njimi godba Danica, potem šestero skupin v vrstnem redu po posameznih dekanijah, godba Prekmurcev, dolga skupina vernikov iz Slovenske Krajine, belooblečena dekleta, mogočna četa fantov Kat. akcije, vojaška godba, pevci, vrsta ministrantov v oblačilih z zvončki v rokah, duhovščina, baldahin s škofom, ki je nosil Najsvetejše, za nebom predstavniki oblastev, nato pa domače mariborske

župnije in preostale skupine vernikov. Procesija je bila dolga 3 km in so prihajali prvi na Stolni trg, ko so zapuščali zadnji Glavni trg. Procesije se je udeležilo v sprevedu in kot gledalci 30.000 ljudi.

Na Slomšekovem trgu se je izvršila pred pripravljenim oltarjem posvetitev Lavantinske škofije presv. Srcu Jezusovemu. Posvetilno molitev je molil škof dr. Tomažič, za njim jo je ponavljalo verno ljudstvo. Po posvetitvi je bil blagoslov z Najsvetejšim in pevci so zapeli »Povsod Boga«. Po slovesnostih pri stolni cerkvi je krenil spreved na staro pokopališče na grob škofa svetnika dr. A. M. Slomška.

Pred kapelico, v kateri je grob, so se zbrale neštete zastave in naš škof je spregovoril zbranim sledeče:

»Stojimo ob grobu moža, ki je bil Slovencem veliki škof, rešitelj duš, pa je bil tudi buditelj, učitelj, vzgojitelj — vzgled in vzor krščanske dovršenosti vere in zaupanja v Boga, značajne ljubezni do bližnjega, neumorne do skrajnosti požrtvovalne delavnosti za čast božjo in blagor ljudstva. Stojimo ob grobu svetniškega škofa, služabnika božjega Antona Martina Slomška.

Ko bi on zdaj vstal, na stopil pred nas: Plavo oko bi se mu od veselja zasiskrilo in posolžilo, ljubeče bi nas vse pogledal in pohvalil.

Prav ste storili, da ste tako veličastno počastili in proslavili presv. Rešnje Telo, ta največji čudež božje ljubezni, ki nam nalaga dolžnost, da ljubimo Boga nad vse, bližnjega pa kot samega sebe.

O Slomšku je znano, kako rad je ministriral pri sv. maši, kako so ga kot dijaka njegovi tovariši večkrat našli v cerkvi, moliti z razprostrtimi rokami pred tabernakljem. Kako pogosto je škof Slomšek obiskal presv. Rešnje Telo v cerkvi in pred tabernakljem opravil skoro vse svoje molitve. Kako goreče se je pripravljaj na sv. mašo, kako pobožno je služil to največjo daritev, kako pristrčno se je zahvaljeval za milost duhovništva, kako zelo je že takrat pred 80 leti priporočal pogosto sveto obhajilo.

Tako bi sedaj zaklical: »Dragi moji Lavantinci, ljubite, zelo ljubite Jezusa v presveti Evharistiji! Ne pozabite, da imate v sveti hostiji Boga samega med vami. Z zaupanjem iščite pri njem v vseh položajih in težavah življenja pomoči in uteh, visoko cenite daritev sv. maše, vsakdanji kruh za dušo vam bodi sveto obhajilo. Če boste ljubili Jezusa v sveti hostiji, bo on vas tem bolj ljubil in v tej njegovi ljubezni bo prava sreča, časna in večna za vas, za vaše družine, za ves narod in vso domovino.

Slomšek, prosi za nas, da bo res tako! Mi pa hočemo moliti in delati, da bo kmalu prištet med svetnike božje.

Po govoru je odmolil škof litanije presv. Srcu Jezusovega, zastave so sklonile nad grob nepozabnega Slomška, množice so se pričele razhajati in odhajajočim je podelil vladika nadpastirski blagoslov in se je pristrčno zahvalil vsem, ki so pripomogli k doslej v naši škofiji največji, najlepši in najmočnejši manifestaciji za Kristusa Kralja.

Mariborski evharistični kongres bo ostal vsem udeležencem v najlepšem in trajnem spominu. Mariborčani in tujci, ki so gledali ganljivo slovesnost, se bodo dolgo divili in občudovali vzoren red in vzgledno mirno obnašanje vernega slovenskega ljudstva. Za deset- in desettisoče ni bil potreben noben stražnik, ker se je vsak udeleženec zavedal, da morata vladati pri manifestaciji za nebeškega Kralja red in mir! Pohvala ter čast našim Lavantincem, ki so tokrat dokazali, da so res katoliški krist-

jani in da so prišli se poklonit evharističnemu Kralju miru in bratske ljubezni!

Udanostne brzojavke s kongresa v Mariboru.

Z evharističnega kongresa v Mariboru so bile poslane udanostne brzojavke: Sv. Očetu, Nj. Vel. kralju Aleksandru in apostolskemu nunciju Pellegrinetti ju v Beograd. Vse tri brzojavke je podpisal naš škof dr. Ivan Tomažič.

IZ RAZNIH DRŽAV

Kongres nemške narodno socialistične stranke se je vršil minuli teden v mestu Nürnberg. Ob tej priliki je bil izdan Hitlerjev proglas, v katerem izjavlja voditelj, da je oblika nemškega življenja končno veljavno določena za prihodnje tisočletje. Ogromna večina nemškega naroda je potrdila vladne ukrepe v notrajni in zunanji politiki in se je izrekla za vodstvo države v popolnoma narodno-socialističnem duhu.

Švica bo spremenila ustavo. Zastopniki raznih pokretov za popolno obnovo Švice so predložili zvezni pisarni predlog o popolni izpremembi švicarske ustave. Predlog je podpisalo 77.000 državljanov. Po dosedanji ustavi zadošča za ta iniciativni predlog 50 tisoč podpisov.

Manjšinski kongres je zboroval zadnji teden v švicarskem mestu Bern. Ob veliki udeležbi je bil dne 4. septembra v Bernu odprt 10. evropski manjšinski kongres, na katerem je bilo zastopanih 30 evropskih manjšin. Prvič so izostale tokrat od kongresa židovske skupine. Polovica delegatov je bila kot zastopstvo nemških skupin na Poljskem, v Jugoslaviji, Romuniji, na Mad-

žarskem itd. Kongres je otvoril bivši slovenski poslanec v italijanskem parlamentu dr. Wilfan.

Krog stavke v Združenih ameriških državah. V zadnji številki smo že poročali o skoro milijonski stavki predilniškega delavstva, ki je najštevilnejše v Ameriki. Do stavke je došlo, ker je na eni strani nepopustljiva združena ameriška veleindustrija, katero je hotel predsednik Roosevelt s svojimi pravilniki prisiliti, da zboljša socialni položaj delavstva. Na drugi strani pa so zopet tesno strnjeni predilniški delavci, ki hočejo velekapital s stavko prisiliti, da sprejme Rooseveltove reforme, ki so v prid delavstvu. Vođa stavkovnega gibanja trdi, da bo doseglo število stavkujočih 1.200.000. Velekapitalisti so pa prepričani, da bo doživela stavka polum, ker se po južnih državah delavstvo še vedno ni odzvalo klicu na štrajk. Predsednik Roosevelt je naznanil, da bo imenoval odbor treh članov, ki bodo sklicali delavstvo in delodajalce na pogajanja. Rooseveltov korak je pozdravil velekapital in stavkujoči delavci in sta oba dela izjavila, da se bosta odzvala pozivu predsednika. Po vseh državah Severne Amerike vlada nepopisna napetost, kaj bo pognalo iz velikanske stavke.

★

PO KATOLIŠKEM SVETU

Staroslovenska pesem pred papežem. Pretekli mesec je sprejel papež Pij XI. v gradu Castelgandolfo — letovišče papežev v albanskih gorah kakšnih 20 km od Rima — bogoslovce grškokatoliškega bogoslovnega semenišča sv. Jozafata v Rimu. Pevski zbor bogoslovcev je pod vodstvom g. Irineja Timko iz križevaške grškokatoliške nadškofije (na Hrvaškem) zapel v staroslovenskem jeziku himno v čast sv. Jozafatu in »Gospod usliši« (psalm 101). Sv. Oče je poslušal petje z velikim zanimanjem in srčno radostjo. V nagovoru, ki ga je imel na slovanske bogoslovce, je med drugim poudaril veliko radost, da jih vidi zbrane okoli sebe. »Vaša prisotnost«, tako je nadaljeval, »nam kliče v spomin zgodovino cerkvene edinosti, ki je zgodovina radosti in žalosti, zgodovina približevanja in oddaljevanja. Vi predstavljate prvi boljši del: predstavljate tisti del vzhoda, ki je Nam tako drag. Prijetno Nam je, ko vas vidimo

tukaj zbrane iz raznih krajev Evrope in iz daljne Amerike.«

Protimarksistična razstava v Londonu. V Londonu je bila pretekli mesec prirejena razstava, ki ima namen, da izobraženi svet seznani z delom in vzgojnim načinom marksistov, posebno še boljševikov. Priredila je to razstavo Mednarodna protiboljševiška organizacija, ki jo vodi bivši švicarski advokat dr. Aubert. Pred 10 leti je dr. Aubert zastopal pred sodiščem nekega morilca, ki je bil slepo orodje v rokah boljševikov. Td mu je dalo priliko, da je popolnoma spoznal načela boljševikov in njihovo pogubonosno delovanje. Obenem ga je to nagnilo, da se je odpovedal advokaturi in vse svoje moči posvetil boju zoper boljševizem. Najpo-

prej je dr. Aubert ustanovil Protiboljševiško zvezo za Švicarsko. danes pa je ta Zveza organizirana po vsem svetu. Londonska razstava prikazuje v slikah voditelje boljševizma, njihov nauk, njihove obljube in fraze, njihova dela: porušene cerkve, ubite škofe, duhovnike in svetne ljudi, nesramne podobe papeža, bogokletne podobe Kristusa Kralja itd. Nazorno so pojasnjeni končni cilji boljševiške organizacije in način njihove agitacije po posameznih državah, posebej v Angliji.

Prisega zdravnikov na Kitajskem. Študenti, ki študirajo medicino na vseučilišču v Šangaju na Kitajskem, morajo, preden se jim izroči zdravniške diplome, položiti to-le prisego: »V svojem poklicu kot zdravnik bom izpolnjeval vse predpise morale in stanovske časti. Svojim bolnikom, naj so bogati ali revni, bom naklanjal požrtvovalno in vestno skrb ter se v to svrhu trudil, da svoje znanje izpopolnujem v skladu z napredkom znanosti in prakse. Kot resno dolžnost bom smatral, da obiskujem tudi takšne bolnike, ki so napadeni od kužnih ali epidemičnih bolezni, ter se ne bom v nobenem slučaju odtegnil stanovski dolžnosti. Stanovsko tajnost bom varoval vestno in neoskrunljivo. Porabil bom ves svoj vpliv, da pobijam nauk in prakso neomaltuzianizma. Ker je življenje posvečena dolžina, ga bom pri svojih bolnikih najvišje cenil in branil, predvsem se bom trudil, da ohranim življenje materi in otroku. Kot dolžnost bom smatral, da težko in nevarno obolelega opomnim ali dam opomniti, naj uredi svoje gnotne in verske zadeve. Od nikogar ne bom zahteval plače, ki presega njegove razmere, in v čast si bom del, da porabim del svojega časa za brezplačno zdravniško oskrbo ubogih. Za me bo zadeva časti, da nikdar ne sprejemem nobene svote, ki bi ne bila pravično plačilo za moje stanovsko delo.« Kajne, zelo zanimiva in posnemljiva vredna prisega! Kitajci so pametni ljudje. Omembe je vreden zlasti tisti del prisega, ki se nanaša na pobijanje neomaltuzianizma. To je nauk, imenovan po angleškem narodno-gospodarskem pisatelju Malthusu, da se človeštvo prenašlo razmnožuje, da je torej treba zavreti in zadržati ta porast. Sredstva za to so sprečeneje spočetja otrok od strani staršev, odnosno odprave človeškega ploda. Kitajci so narod, ki šteje nad 400 milijonov ljudi, in vendar se odločno dvigajo proti temu, da bi se množitev njihovega rodu s takšnimi sredstvi preprečevala; zato morajo njihovi zdravniki se s prisego zavezati, da takih sredstev ne bodo nikdar rabili, marveč njihovo rabo pobijali. Kaj pa Evropa? Kaj pa naš narod, ki tvori komaj 400. del kitajskega naroda?!

NOVICE

Nesreče.

Siromak pogorel. Na Tolstem vrhu pri Guštajnu je pogorela dne 5. sept.

Kvasnikova bajta Friderika Liskriča. Ubogemu tesarju je zgorelo vse, kar je imel in bo navezan dalje časa samo na č brosrčna srca.

Ogenj uničil ostrežje. V Počovi pri Račah je izbruhnil vsled slabega dimnika ogenj pri posestniku Štefanu Solatniku in uničil slamnato streho.